Järjestöavustusten kriteerit

Pohjanmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten periaatteet

1. Johdanto

Pohjanmaan hyvinvointialue tukee järjestöavustuksilla yleishyödyllistä toimintaa, joka edistää Pohjanmaan hyvinvointialueella sijaitsevissa kunnissa asuvien ihmisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta.

2. Avustusten hakijat

Hyvinvointialue voi myöntää avustuksia yhdistysrekisteriin rekisteröidyille yleishyödyllisille yhdistyksille ja säätiöille, joiden tehtävänä on sosiaalisen hyvinvoinnin, terveyden, turvallisuuden tai osallisuuden edistäminen. Hyvinvointialue arvioi yleishyödyllisten säätiöiden avustuskelpoisuutta avustusta hakevan säätiön sääntöjen perusteella.

Avustuksen hakijan tulee eriyttää yleishyödyllinen toiminta kirjanpidossa mahdollisesta palvelutuotannosta tai muusta taloudellista toiminnasta. Avustuksen hakija antaa hyvinvointialueelle luvan tarvittaessa tarkastaa kirjanpidon ja hallinnon.

3. Avustuslajit

Hyvinvointialueen avustukset jakaantuvat kolmeen avustuslajiin: toiminta-avustukset, kumppanuusavustukset ja kerta-avustukset. Avustuksia voi hakea sähköisen avustusjärjestelmän kautta.

Kaikkia avustuslajeja haetaan marraskuussa. Seuraavan toimintavuoden (2027) kumppanuusavustusten osalta on ennakkoilmoittautuminen kesäkuun ja syyskuun välisenä aikana 2026. Ennakkoilmoittautuminen ei toimi hakemuksena vaan varsinainen hakemus tulee tehdä hakuaikana marraskuussa.
Avustusten jakoperusteena toimii pisteytysmalli, jonka hyvinvointialue julkaisee hakuilmoituksen yhteydessä.

Hyvinvointialue tukee kumppanuusavustuksella harkinnan mukaan toimintaa, johon hakija hakee joko hankeavustusta tai kohdennettua toiminta-avustusta Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEAlta, ESR-hankerahoitusta Pohjanmaan ELY-keskukselta tai muilta vastaavilta rahoituskanavilta. Hyvinvointialueen avustus toimii näin toiminnan rahoitusta täydentävänä julkisena rahoituksena. Hyvinvointialue neuvottelee kumppanuusavustuksesta hakijan kanssa erikseen. Mahdollisesti myönnettävän avustuksen rahoitus pyritään ulottamaan samalle ajalle kuin STEA-avustus, ESR-rahoitus tai muu vastaava rahoitus.

Hyvinvointialue voi myöntää kerta-avustusta toimintaan, jolla vastataan äkilliseen, ajankohtaiseen, toimintaympäristössä ja/tai kohderyhmän tarpeissa tapahtuneeseen muutokseen. Kerta-avustusten jakamisessa käytetään kokonaisharkintaa.

4. Avustusehdot

Hyvinvointialue tukee järjestöavustuksilla yleishyödyllistä toimintaa, joka edistää Pohjanmaan hyvinvointialueella sijaitsevissa kunnissa asuvien ihmisten hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta ja/tai osallisuutta. Avustuksen hakijan tulee määritellä hakemuksessaan toiminnan kohderyhmä. Avustettavan toiminnan tulee olla kaikille kohderyhmään kuuluville alueen asukkaille avointa. Avustuksen myönnössä otetaan huomioon myös tietyille erityisryhmille suunnattu toiminta.

Avustettavaa toimintaa toteutetaan Pohjanmaalla. Hyvinvointialue kannustaa hakijoita ulottamaan toimintaa resurssiensa puitteissa myös yhtä kuntaa laajemmalle alueelle esimerkiksi toimimalla verkossa, liikkuvalla toiminnalla ja/tai eri toimijoiden välisellä yhteistyöllä. Tähän ei kuitenkaan velvoiteta. Avustettava toiminta toteuttaa hyvinvointialueen valtuuston päättämän strategian painopisteitä, strategisia periaatteita ja tavoitteita. Hyvinvointialue painottaa avustuksien jaossa strategisia lähtökohtia ja asiakaspalveluprosesseja, palvelun ja tuen tarpeita, joita hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksessa nousee esille.

Avustettava toiminta tukee ja täydentää hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevia sosiaali- ja terveyspalveluita sekä pelastustoimen toimintaa. Tukemisella ja täydentämisellä tarkoitetaan hyvinvointialueen palvelu- ja hoitoketjujen vahvistamista ja monipuolistamista yleishyödyllisellä toiminnalla. Hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevat toiminnat on kuvattu Laissa hyvinvointialueesta (29.6.2021/611), Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (29.6.2021/612).

Avustuskelpoiset hakijat voivat hakea avustuksia myös yhdessä ja toteuttaa toimintaa yhteisvastuullisesti. Yhteisvastuullisessa toiminnassa hakijoiden on mahdollista sopia päävastuullisesta hakijasta, jolle avustus maksetaan ja joka vastaa avustuksen käytön raportoinnista. Hakijat voivat myös sopia avustuksen ja raportointivastuun jakautumisesta toiminnan toteuttamiseen osallistuvien hakijoiden kesken. Jos hakijat hakevat avustusta yhdessä ja toteuttavat toimintaa yhteisvastuullisesti, niiltä edellytetään keskinäistä yhteistyösopimusta. Hyvinvointialue tarjoaa hakijoiden käyttöön sopimuspohjan, jota voi hyödyntää.

Hyvinvointialue käyttää Lähellä.fi –palvelua asukkaiden ohjaamisessa yleishyödylliseen toimintaan.

5. Avustusmäärät

Hyvinvointialue myöntää avustuksia vuosittain vahvistettujen talousarviomäärärahojensa puitteissa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaosto päättää myönnettävien järjestöavustusten periaatteista ja menettelytavoista sekä jakamisesta määrärahojen puitteissa.

6. Avustusten haku ja käyttö

Hyvinvointialue myöntää avustusta vain toimintaan, johon sitä on haettu. Avustusta myönnetään enintään sen verran kuin sitä on haettu. Avustettavan toiminnan rahoitussuunnitelman tulee olla hyväksyttävä.

Avustusten hakija raportoi avustuksen käytöstä vuosittain hyvinvointialueen antamien ohjeiden mukaisesti. Avustuksen hakijan tulee järjestää kirjanpito siten, että avustuksen käyttöä voidaan seurata. Jos avustuksen hakija ei voi käyttää avustusta suunnittelemaansa toimintaan sovittuna avustuksen käyttöaikana, hakija tekee siitä kirjallisen ilmoituksen ja jäljellä olevan avustuksen osalta tehdään erikseen hyväksyttävä suunnitelma, tai raha palautetaan. Jos avustuksen hakija on käyttänyt avustusta muuhun kuin avustettavaan toimintaan, hyvinvointialue voi periä myönnetyn avustuksen takaisin.

7. Avustamisen ulkopuolelle jäävä toiminta

Avustusta ei myönnetä: yksityishenkilöille, ammattijärjestöille, poliittisille yhdistyksille, kunnalliseen, maakunnalliseen tai valtiolliseen toimintaan, uskonnollisten yhteisöjen toimintaan, toisen asteen opiskelutoimintaan, koulu-, ja

vanhempainyhdistystoimintaan. Avustettavan toiminnan tulee olla hyvinvointialueen arvojen sekä kansallisten suositusten mukaisia. Hyvinvointialueen avustamisen ulkopuolelle jäävät myös normaaliin toiminnan organisointiin kuuluvat toiminnat, kuten hallinnon kokoukset ja viestintä, sekä merkkipäiväjuhlallisuudet.

Avustusta ei myönnetä hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevaan toimintaan.

Avustus eroaa hankinnasta siten, että avustaminen on täysin vastikkeetonta. Avustamista koskevassa päätöksessä tai sopimuksessa ei velvoiteta avustuksen hakijaa suorittamaan vastapalveluita.

Hyvinvointialueella sijaitsevista kunnista voi myös hakea avustuksia toimintaan, joka tukee ja täydentää kunnan järjestämisvastuulla olevia palveluja ja toimii ensi sijassa yhteistyössä näiden palveluiden kanssa. Pääsääntöisesti samaan toimintaan voi hakea avustusta vain joko hyvinvointialueelta tai kunnalta. Tietyissä yhdyspintayhteistyön toiminnoissa, hyvinvointialue ja kunnat voivat erikseen keskenään sopia saman toiminnan avustamisesta puoliksi.

8. Avustusten pisteytys

Hyvinvointialue jakaa avustuksiin varatut määrärahat ehdot täyttävien hakijoiden kesken pisteytyksen avulla.

Hyvinvointialue painottaa pisteytyksessä sitä, miten hyvin toiminta tukee hyvinvointialuestrategian painopisteitä, strategisia periaatteita ja toimenpiteitä.

Hyvinvointialue huomioi pisteytyksessä myös

- toiminnan toteuttamiseen liittyvän yhteistyön muiden yleishyödyllisten toimijoiden kanssa.
- toiminnan ulottamisen yhtä kuntaa laajemmalle alueelle Pohjanmaalla.
- Toiminnan mahdollisuudet edistää
  - yhteistyötä sosiaali- ja terveyspalvelujen tai pelastustoimen sekä järjestötoiminnan välillä).
  - palvelujen ja järjestötoimintojen yhteensovittamista (esim. yhdistys täydentää omalla toiminnallaan hyvinvointialueen palveluita ja tukee hyvinvointialueen palveluketjuja).
  - eri järjestöjen ja/tai muiden toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja toimintojen yhteensovittamista (esimerkiksi kahden eri yhdistyksen välinen yhteistyö, järjestetään tapahtumia/tuotetaan toimintaa yhteisvoimin)

- Konkreettinen suunnitelma (kuvaus hakulomakkeeseen):
  - kuinka paljon kohderyhmän edustajia hakija toiminnalla tavoittaa,
  - millaista hyvinvoinnin, terveyden, turvallisuuden ja/tai osallisuuden edistymistä hakija toiminnalla tavoittelee

- Sähköisten palvelualustojen (Lähellä.fi, palvelutietovaranto PTV) käyttäminen

9. Muu toiminta

Hyvinvointialue arvioi ja selvittää talousvalmistelun edetessä mahdollisuutta ja menettelytapaa tukea yhdistysten maksuvalmiutta hankkeiden tulorahoituksen jaksottamiseen liittyen pidemmälle ajanjaksolle.

Hyvinvointialue tarjoaa rajoitetusti käyttämiään toimitiloja yhdistysten, säätiöiden ja toimintaryhmien yleishyödyllisen toiminnan käyttöön maksutta ja tilojen käyttöohjeiden mukaisesti. Avustuksen hakijoiden suositellaan käyttävän ensisijaisesti omia tilojaan tai yksityisten ja muiden yhdistystoimijoiden tiloja.

Hyvinvointialue tukee yhdistysten ja järjestöjen toimintaa käytettävissä olevien resurssien puitteissa antamalla asiantuntijatukea (esim. luennot, puheenvuorot esim. paneeleissa, mahdollisuus osallistua hyvinvointialueen järjestämiin koulutuksiin ja seminaareihin erikseen kutsuttuna).

Miten avustuksista informoidaan?

Avustukset järjestöille ja yhdistyksille

Pohjanmaan hyvinvointialueella toimivat rekisteröidyt, yleishyödylliset, sosiaalista hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta tai osallisuutta edistävät järjestöt ja yhdistykset voivat hakea avustusta toimintaansa.

Avustuksia haetaan sähköisesti.

Avustuksien myöntämisessä noudatetaan Pohjanmaan hyvinvointialueen Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaoston (HYTE-jaosto) hyväksymiä järjestöavustusten periaatteita ja avustusohjeita. Avustustoiminnan toteutumista seurataan ja sitä kehitetään yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Tarkemmat tiedot avustusten ehdoista, hakuajoista ym. löytyvät järjestöavustuksen sähköisessä hakulomakkeessa olevasta erillisestä linkistä.

Käytön edellytykset:
Avustusta saa käyttää vain myönnettyyn tarkoitukseen, eikä sitä saa jakaa edelleen.

Saatavilla olevat kielet:
ruotsi, suomi

Miten hakuprosessi toteutetaan?

Järjestöt ja yhdistykset, joiden toiminta tukee ja täydentää voimassa olevan hyvinvointialuestrategian painopisteitä, strategisia periaatteita ja tavoitteita voivat hakea avustuksia (HYTE-jaoston xx.xx.xxxx hyväksymät Järjestöavustusten kriteerit ja periaatteet).

Asian käsittelyn eteneminen:

Toiminta-avustuksia voivat hakea rekisteröityneet vähintään vuoden toimineet järjestöt, joiden toiminta kohdistuu Pohjanmaan hyvinvointialueen asukkaisiin. Avustusta saa käyttää vain myönnettyyn tarkoitukseen, eikä sitä saa jakaa edelleen.

1. Toiminta-avustuksia koskevat päätökset tekee HYTE-jaosto.
2. Tiedon päätöksestä hakija saa sähköisesti.

3. Myönnetty avustus maksetaan hakijayhdistyksen pankkitilille.
4. Avustuksen käytöstä on annettava selvitys.
   Ohjeet selvityksen tekemiseen annetaan avustuspäätöksessä.

Voimassaoloaika:

Lähetetty hakemus on voimassa, kunnes päätös on tehty. Uusi samaan tarkoitukseen tehty hakemus korvaa vanhan, mikäli se on lähetetty määräajan puitteissa.

Sähköinen asiointi

Avustusten hakuaika 1.11.-30.11.2025

Hakulomake

Kun hakija on täyttänyt kaikki tarvittavat tiedot avustushakulomakkeeseen, hän lähettää sen lähetyspainikkeesta eteenpäin käsiteltäväksi. Lähettämisen jälkeen hakemus tallentuu ja hakija saa vastaanottoviestin hakemuksen saapumisesta.

Palvelu on saatavilla hakuaikana joka päivä ympäri vuorokauden.

Siirry lomakkeeseen :
xxxx

Miten avustukset myönnetään ja käydään läpi?

Avustusten hakuajan päättymisen jälkeen Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaoston (HYTE-jaosto) alainen työryhmä käsittelee saapuneet avustushakemukset ja tekee HYTE-jaostolle päätösesitykset myönnettävistä avustuksista pisteytysjärjestelmän pohjalta tammikuun 2026 aikana. HYTE-jaosto tekee päätöksen maksettavista avustuksista tammikuussa ja avustukset tulevat maksuun maaliskuussa 2026.

Strategiasta nousevat tarkennetut painopistealueet sektoreittain vuodelle 2025.

Lapset, nuoret, perheet:

- *toiminta tukee lasten, nuorten ja perheiden psyykkistä hyvinvointia ja terveitä elintapoja ilman päihteiden väärinkäyttöä*
- *toiminta, joka tukee haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja nuorten tilannetta (esim. johtuen sairaudesta, erityistarpeesta, erilaiset vähemmistöt, sosiaalinen ulkopuolisuus)*
- *toiminta, joka tukee vanhemmuutta*
- *toiminta joka ehkäisee lähisuhteissa tapahtuvaa väkivaltaa*

Työikäiset:

- *toimintaan sisältyy elämäntapaneuvontaa ja tukee eri tavoin työ- ja toimintakyvyn ylläpitämista ja edistämistä*
- *toiminta edistää vertaistukeen ja verkkoon perustuvalla tuella ja muilla digitaalisilla työmenetelmillä mielenterveyttä ja päihteiden väärinkäytön ehkäisemistä*
- *Eri toimijat käynnistävä ja ylläpitävät matalankynnyksen aktivoivaa toimintaa syrjäytymisuhan alle oleville päivä- ja/tai ilta-aikaan*
- *matalankynnyksen toimintaa lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisemiseksi*

Ikäihmiset:

- *toiminta tukee ikäihmisten henkistä, fyysistä ja sosiaalista vireyttä*
- *toiminta vähentää yksinäisyyttä ja turvattomuutta (yksinäisyyden kokemus vähenee, vertaistuki)*
- *toiminta ja elämäntapaohjaus, mikä edistää toimintakykyä, terveyttä ja hyvinvointia (esim. elintapamuutos, kansansairausriskien vähentäminen)*

Hakija valitsee alla olevista vaihtoehdoista kohderyhmän, johon ensisijaisesti tukea hakee.
Lapset ja lapsiperheet
Nuoret
Työikäiset
Ikäihmiset

Pohjanmaan hyvinvointialueen strategia ja arvot (Aluehallitus 29.8.2022 § 87, Aluevaltuusto 12.9.2022 § 79):
https://ovph-d10julk.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=202272-4

Pohjanmaan hyvinvointialueen palvelustrategian päivitys 2024-2026 (Aluehallitus 19.2.2024 § 33, aluevaltuusto 11.3.2024 § 6)
https://ovph-d10julk.oncloudos.com/kokous/2024353-8-34371.PDF

Miten Pohjanmaa voi? Alueellinen hyvinvointikertomus - tilannekatsaus maaliskuu 2025, sektorijohtajat Erkki Penttinen, Pia-Maria Sjöström, Heidi Kotanen, aluehallitus 17.3.2025 § 50, aluevaltuusto 28.4.2025 § 15 Miten Pohjanmaa voi 2025.docx

1. **Järjestön avustushakemus kohdentuu toimintaan, jolla tuetaan Pohjanmaan hyvinvointialueen strategista tavoitetta ja strategiasta ja hyvinvointikertomuksesta nousevia painopistealueita.**
   - Toiminta tukee hyvinvointia, auttaa ylläpitämään ja vahvistamaan toimintakykyä tai auttaa ja tukee toimintakykyrajoitteisten läheisiä 1 p
   - Toiminta on ennaltaehkäisevää neuvontaa, ohjausta tai toimintaa 1 p

     2/2 pistettä

2. **Toiminnan mahdollisuudet edistää**
   - hyvinvointialueen palveluiden ja järjestötoimintojen yhteensovittamista (esim. yhdistys täydentää omalla toiminnallaan hyvinvointialueen palveluita ja/tai tukee hyvinvointialueen palveluketjuja). 1 p

- eri yleishyödyllisten toimijoiden välistä yhteistyötä ja toimintojen yhteensovittamista (esimerkiksi yhdistysten ja säätiöiden välillä). 1 p

2/2pistettä

Hyvinvointialue huomioi pisteytyksessä myös toiminnan ulottamisen yhtä kuntaa laajemmalle alueelle Pohjanmaalla

3. Toiminta ulottuu Pohjanmaalla

- yhden kunnan alueelle 1 p
- usean kunnan alueelle 1 p
- koko Pohjanmaan alueelle 1 p

3/3 pistettä

4. Kuinka paljon kohderyhmän edustajia hakija toiminnalla tavoittaa

- toiminta avointa kaikille 1 p
- toiminta on esteetöntä ja huomioi erityisiä tarpeita 1 p
- toiminta osallistaa myös erityisen tuen tarpeessa olevat tai eri kulttuuritaustaiset kuntalaiset, joille ei muutoin ole toimintaa ja/tai osallistumismahdollisuuksia 1 p

3/3 pistettä

5. Konkreettinen suunnitelma (hyvinvointialueen lomake):

- kuvaus siitä, millaista hyvinvoinnin, terveyden, turvallisuuden ja/tai osallisuuden edistymistä hakija toiminnalla tavoittelee, 1 p
  (katso hyte-tavoitteet yllä 1 kohta, linkki)
- kuvaus siitä, miten hakija aikoo seurata ja arvioida asetettujen tavoitteiden saavuttamista toteuttamansa toiminnan avulla. 1 p

2/2 pistettä

6. Lähellä.fi-palvelu/PTV-palvelu

Yhdistyksen tiedot ja toiminnan kuvaus on viety Lähellä.fi-palveluun tai palvelutietovarantoon (PTV), jolloin ne ovat hyödynnettävissä alueellisella palvelutarjottimella.

2/2 pistettä

Max-pisteet 14 p